

За більшовицькі кадри

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому та місцевому
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечнікова

№ 34 (273)

П'ятниця, 16 грудня 1949 р.

Ціна 20 к.

Посилити підготовку до зимової іспитової сесії

Два тижні відділяють нас від початку зимової іспитової сесії. Вже з другої половини грудня почнеться складання заліків. В зв'язку з цим перед колективом університету стоять невідкладні завдання в справі якнайкращої підготовки до сесії і зразкового проведення її.

Головним зараз є своєчасне складання студентами заліків. Це вирішує якісне проведення екзаменаційної сесії. Якщо студенти складуть всі заліки у встановлені за графіком строки, це їм дасть можливість добре підготуватися до іспитів, ще раз повторити пройдений матеріал.

Деканати, партійні, комсомольські і профспілкові організації факультетів повинні провести відповідну роботу, щоб забезпечити своєчасне і організоване проведення заліків і добру підготовку студентів до іспитів.

Перш за все необхідно широко розгорнути боротьбу за зміцнення трудової дисципліни, домогтися сто-процентної явки студентів на лекції та практичні заняття. Треба взяти під контроль роботу кожного студента.

Особливого значення наприкінці семестру набирає підготовка студентів до семінарів і колоквиумів. Вона воднаслідок з'являється і підготовкою до заліків і іспитів. Тому зовсім неприпустимі в цей період випадки пропусків занять без поважних причин, а також недостатня підготовка до семінарів.

Парторги, комсорги і профорги груп повинні систематично контролювати підготовку студентів до сесії, частіше практикувати самозвіти студентів на групових зборах, негайно виявляти тих студентів, які потребують допомоги і організувати таку допомогу з боку сильніших товаришів.

Партійна і комсомольська організації університету активно включилися в роботу по підготовці до зимової екзаменаційної сесії. На всіх факультетах, курсах і в групах відбулись збори, на яких були виявлені недоліки в підготовці до іспитів і намічені заходи по ліквідації цих недоліків.

Переважає більшість студентів планує свою самостійну роботу, намагається якнайпродуктивніше використовувати час, суворо дотримується своїх планів. Особливо поширилося таке індивідуальне планування роботи на хімічному факультеті. Систематично також працюють над своїми індивідуальними планами студенти-комсомольці Лопатюк (юридичний факультет), Пишкіна, Сомов, Баханов (фізико-математичний факультет). Добре готуються до сесії т.т. Осадча,

Бростюк (філологічний факультет), Мармор, Поргна (біологічний факультет) та багато інших. Приклад цих товаришів гідний наслідування.

З метою кращої підготовки до іспитової сесії зараз на багатьох курсах організуються товариські колоквиуми, які допомагають студентам глибше засвоїти найбільш важкий матеріал. Треба домогтися того, щоб такі колоквиуми практикувалися на всіх курсах без винятку.

Недавно в університеті був проведений рейд по перевірці підготовки студентів до екзаменаційної сесії. Рейд виявив цілий ряд недоліків. Матеріали рейду свідчать про те, що деякі студенти ще не розпочали посправжньому готуватися до заліків та іспитів. Так, наприклад, до цього часу не мають конспектів першоджерел із соціально-економічних дисциплін студенти Герасимчук і Шовкопляс (IV курс укр. відділу філологічного факультету), Марковникова (I курс біологічного факультету), Успенська (I курс історичного факультету) та інші. Зовсім слабо готуються по всіх предметах т. Александрович (II курс географічного факультету).

На факультетах є окремі студенти, які жодного разу не відповідали на семінарах або відповідали погано. Внаслідок невідповідності ряду студентів незадовільно пройшов колоквиум з мовознавства на I курсі філологічного факультету. До цих фактів не можна ставитись байдуже. Комуністи і комсомольці в першу чергу повинні докладати всіх сил, щоб викоринити недоліки в підготовці до сесії. Справа честі колективу університету домогтися, щоб сесія пройшла організовано, на високому ідейно-теоретичному рівні, щоб результати нинішньої іспитової сесії були ще кращими, ніж результати сесії минулого навчального року. Цього вимагає від нас Батьківщина.

Завдання тепер полягає в тому, щоб посилити підготовку до іспитів і заліків і домогтися негайної ліквідації недоліків в справі підготовки до сесії. Обов'язок кожного комуніста і комсомольця бути зразком для всіх студентів, вести перед в підготовці і організації іспитової сесії.

Зараз весь радянський народ готується гідно відзначити семидесятиріччя з дня народження нашого великого вождя і учителя Йосифа Віссаріоновича Сталіна. Трудящі нашої країни зустрічають цю знаменну дату новими трудовими досягненнями. Ми повинні ознаменувати семидесятиріччя вождя зразковою підготовкою до екзаменаційної сесії і новими успіхами в навчанні.

КОНКУРС НА КРАЩУ СТИНГАЗЕТУ, ПРИСВЯЧЕНИЙ СЕМИДЕСЯТИРІЧЧЮ Й. В. СТАЛІНА

Партбюро університету, комітет ЛКСМУ, профком та редакція газети «За більшовицькі кадри» оголошують конкурс на кращу факультетську та курсо-

ву (групову) стінгазету, присвячений семидесятиріччю з дня народження великого вождя партії і народу Йосифа Віссаріоновича Сталіна.

Зустрінемо 70-річчя з дня народження Й. В. Сталіна новими успіхами в навчанні і громадській роботі!

Студенти-економісти готуються до іспитів

Робота партійної, комсомольської і профспілкової організації економічного факультету скерована тепер на покращення підготовки до зимової екзаменаційної сесії. До іспитів залишилося небагато часу, і завдання зараз в тому, щоб цей час використати якнайпродуктивніше.

В кінці листопада відбулися факультетські комсомольські збори, які обговорили питання підготовки до зимової іспитової сесії. Збори відзначили ряд успіхів і виявили багато недоліків в справі підготовки до іспитів. Головний недолік полягав в тому, що не всі студенти серйозно ставилися до вивчення першоджерел (особливо студенти I і II курсів), внаслідок чого мала місце недостатня активність студентів на семінарських заняттях, погане засвоєння окремих студентами програмового матеріалу. З цього можна було зробити висновок, що студенти молодших курсів недооцінюють значення семінарів, не беруть до уваги те, що підготовка до семінарів є водночас і підготовкою до іспитів.

Комсомольці на зборах прийняли рішення посилити підготовку до зимової сесії, встановити контроль за підготовкою кожного студента, організувати допомогу відстаючим товаришам і домогтися рішучого покращення трудової дисципліни.

Зараз на факультеті проведено перевірку конспектів першоджерел. В групах організована товариська допомога студентам, які відстають у навчанні. Партійна, комсомольська і профспілкова організації поведи рішучу боротьбу з різними проявами порушення дисципліни — з запізненнями на лекції окремих студентів, з пропусками лекцій і т. д. Комуністи і комсомольці економічного факультету докладають всіх сил до того, щоб добре підготуватися до зимової іспитової сесії і провести її організовано і на високому теоретичному рівні.

Наближається знаменна і дорога всьому радянському народові дата—семидесятиріччя з дня народження великого вождя народів, любимого вчителя і друга всього трудящого люду Йосифа Віссаріоновича Сталіна. Колектив економічного факультету вирішив ознаменувати цю дату доброю підготовкою до зимової іспитової сесії.

В. ПЕТРОВИЧ

НА ЧЕСТЬ ЗНАМЕННОЇ ДАТИ

Студенти, викладачі і службовці нашого університету ознаменують семидесятиріччя товариша Сталіна новим піднесенням учбової, наукової і громадсько-політичної роботи.

Студенти зараз напружено готуються до зимової екзаменаційної сесії. Вони вирішили відзначити 70-річчя великого вождя доброю підготовкою до іспитів і заліків.

Великого розмаху набула наукова робота. Наукові працівники університету діяльно готуються до наукової сесії, присвяченої 70-річчю Й. В. Сталіна, готують ряд доповідей про досягнення радянської науки, яка невпинно розвивається, керуючись мудрими вказівками товариша Сталіна. На засіданнях наукових студентських гуртків розробляється тематика, зв'язана з революційною діяльністю Йосифа Віссаріоновича Сталіна.

На відзнаку 70-річчя товариша Сталіна лекторська група комітету

ЛКСМУ також підготувала багато доповідей, які будуть прочитані комсомольцями в підшефних школах, на заводах, в колгоспах і підприємствах міста. В своїх доповідях на теми: «Сталін — корифей радянської науки», «Сталін—творець нашої Конституції», «Діяльність Й. В. Сталіна в період громадянської війни», «Сталін — натхненник і організатор історичних перемог радянського народу у Великій Вітчизняній війні» комсомольці Болтянська, Дідухова, Мартиненко, Ілляш, Арват та інші розкажуть про життя і діяльність нашого великого вождя і учителя товариша Сталіна.

Гідно зустрічають 70-річчя Й. В. Сталіна працівники наукової бібліотеки університету. У малому актовому залі вони обладнують велику виставку, на стендах якої будуть відображені всі етапи славного життя Йосифа Віссаріоновича Сталіна.

Трибуна передового досвіду

Систематична робота — запорука успіху

Під час зимової іспитової сесії я повинен скласти чотири іспити і три заліки. На сесію винесені діалектичний матеріалізм, політекономія соціалізму, статистика і світове господарство. Це серйозні дисципліни, які потребують особливої уваги. Як правило, я завжди після лекцій перечитую свої конспекти. Це сприяє закріпленню прочитаного викладачами матеріалу, а також дає змогу своєчасно виявити і виправити недоліки конспекту. Після цього я приступаю до проробки рекомендованої літератури.

До семінарських занять з діалектичного матеріалізму та політекономії я готуюсь систематично, конспектуючи твори класиків марксизму-ленізму, прочитую додаткову літературу. За весь час я не пропустив жодного семінару, внаслідок чого тепер мені буде значно легше готуватися до іспитів з цих предметів.

Для того, щоб підготовка до іспитів не відбивалася на інших видах роботи, я суворо планую свій час. Це допомагає мені поєднувати учбову роботу з громадською. Увечері я завжди знаходжу годину—дві для культурного відпочинку.

І. ТРОФИМЕНКО,

студент IV курсу географічного факультету.

Іспитова сесія — важливий етап в житті кожного студента. Щоб успішно скласти всі іспити і заліки під час сесії, треба готуватися до них на протязі всього семестру. Ніяка «штурмовщина» напередодні іспитів не допоможе, лише систематична, повсякденна робота над програмовим матеріалом забезпечить тверді знання. Я добре запам'ятав це і намагаюсь робити так, щоб жоден день у мене не пройшов марно.

БОЙОВЕ ЗАВДАННЯ СТИННИХ ГАЗЕТ

(Огляд факультетської преси)

В ці дні, коли весь колектив університету напружено готується до зимової іспитової сесії, бойове завдання стінних газет — висвітлювати хід підготовки, мобілізувати студентів на зразкове проведення іспитів і заліків.

Кращою із всіх випущених стінгазет, присвячених Дню Сталінської Конституції, є газета філологічного факультету «Філолог» (редактор тов. Авербух). Ця газета добре продумана і розпланована.

Значне місце відводить «Філолог» питанням підготовки до іспитової сесії. Це ціла підбірка, в якій вміщена стаття про те, як студенти факультету готуються до іспитів. В статті вказано на досягнення і на недоліки в справі підготовки до сесії, накреслені шляхи до подолання недоліків. В цій же підбірці є статті, автори яких діляться своїм досвідом підготовки до іспитів і заліків. Загалом вся підбірка змістовна і гарно оформлена.

Не відстає від «Філолога» і газета хімічного факультету «Радянський хімік» (редактор тов. Бондар). В четвертому номері цієї газети редколегія велику увагу приділила підготовці до зимової екзаменаційної сесії. В спеціальній підбірці вміщені інформації з різних курсів про хід підготовки до іспитів, гостро критикуються недоліки. Найбільш різкій критиці піддана робота студентів I курсу. На цьому курсі справа підготовки до іспитів поставлена незадовільно, і газета своєчасно реагує на таке положення великою статтею «Першоджерелки відстають».

Газета «Радянський хімік» досить повно висвітлює всі сторони життя студентства. Вона торкається питання

і про вивчення соціально-економічних дисциплін на факультеті, і литань політико-масової роботи, спортивної роботи тощо. Але великим недоліком є те, що «Радянський хімік» не популяризує досвід кращих студентів. Відмінники навчання не виступають в газеті, не розповідають про те, як вони готуються до іспитів. Газета також мало торкається питань трудової дисципліни, не веде боротьби з її порушниками.

Ці ж недоліки властиві і «Історик» — газеті історичного факультету (редактор тов. Фіногін). «Історик» займає провідне місце серед інших факультетських газет, на всіх курсах він на протязі кількох років завойовував першість. Слід було сподіватися, що і на цей раз «Історик» буде стояти на рівні поставлених завдань, але, на жаль, треба відзначити, що останній номер «Історика» не такий змістовний і цікавий, як попередні номери. Підготовці до сесії в ньому приділено недостатньо уваги, редколегія обмежилася лише кількома замітками.

Значні зрушення є в роботі стінних газет географічного, геологічного і фізико-математичного факультетів. В газеті географічного факультету «Глобус» (редактор тов. Трофименко) вміщено добре продуману критичну підбірку про хід семінарів та колоквиумів на факультеті, надруковано також ряд статей про наукову роботу студентів, але підготовка до сесії не знайшла потрібного відображення на сторінках газети.

Газета геологічного факультету «Недра» гарно оформлена і цілком задовольняє своїм змістом. Очевидно редколегія цієї газети (редактор тов. Кобелев) врахувала критику на свою

адресу і намагається зробити газету більш цілеспрямованою і дієвою. Багато уваги приділила підготовці до іспитів газета фізико-математичного факультету «Телескоп» (редактор тов. Устінів). Хочеться лише порадити редколегії «Телескопа» більш дбайливо оформляти газету.

Дивну позицію зайняла газета біологічного факультету «За мічуринську біологію» (редактор тов. Погорельський). З матеріалів, вміщених в останньому номері цієї газети, навряд чи можна дізнатися, як студенти-біологи готуються до іспитів. Очевидно, редколегія недостатньо продумує план чергових номерів.

Досі продовжує відставати газета економічного факультету «Економіст» (редактор тов. Мармерштейн). Газета оформлена недбайливо, неохайно, розміщення матеріалу невдале. Складається враження, що редколегія не любить свою газету, не бажає над нею працювати. Дуже прикро, що один із кращих факультетів в університеті не може підняти якість свого друкованого органу. Домогтись того, щоб «Економіст» став хорошою газетою — невідкладне завдання партійної, комсомольської і профспілкової організації економічного факультету.

Газета юридичного факультету «Радянський юрист» (редактор тов. Цемко) вийшла з запізненням і такому серйозному питанню, як підготовка до сесії, не приділила належної уваги.

До початку іспитів залишилося два тижні. Якнайповніше висвітлення підготовки до цієї важливої події в житті студентства — прямий обов'язок факультетських і курсових стінгазет.

Академік Микола Яковлевич Марр

(ДО 15-РІЧЧЯ З ДНЯ СМЕРТІ)

«Науку про мову менше всього можна трактувати так, немов це не предмет першої необхідності на теоретичному фронті соціалістичного будівництва. Мова сама по собі завжди була і є величезним знаряддям боротьби в руках того, хто майстерно володіє ним. Мова покликана стати ще більш могутнім, просто таки магічно-дійовим знаряддям в руках будівників нового світу».

Акад. М. Я. МАРР.

ОСНОВОПОЛОЖНИК РАДЯНСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА

15 років тому назад помер академік Микола Яковлевич Марр, основоположник нового, матеріалістичного вчення про мову, «видатний вчений, активний борець за науку і визначний радянський громадський діяч».

На початку своєї наукової діяльності М. Я. Марр спеціалізувався по вивченню мов Кавказу. Він змалку добре знав грузинську мову. В м. Кутаїсі, де пройшли його дитячі і юнацькі роки, він чув мову представників численних кавказьких народностей.

З золотою медаллю закінчує М. Я. гімназію, виявивши «визначні здібності до мовознавства», як відзначено у його атестаті. Ще в гімназії зацікавився він питанням про походження грузинської мови. Над розв'язанням цієї проблеми Марр продовжує працювати у Петербурзькому університеті, будучи студентом факультету східних мов. Багаторічні дослідження старовинних грузинських рукописів приводять Марра до висновку, що грузинська мова споріднена із семітськими мовами, а не ізольована в своєму розвитку, як про це твердили тоді представники офіційної науки.

Продовжуючи вивчення кавказьких мов і після закінчення університету, Марр переконується, що мовні явища неможливо пояснити без вивчення історії народу, його матеріальної культури. Всупереч настановам ідеалістичного буржуазного мовознавства—займатись мовою лише «в самій собі і для себе», Марр сполучає лінгвістичні дослідження з уважним вивченням історії вірменської та грузинської літератури; протягом багатьох років керує він археологічними розкопками в древній столиці Вірменії — місті Ані. Це дозволяє йому дати вірне глумачення знайдених написів і реставрувати виробничий побут аніцій.

Марр доводить, що кавказькі мови становлять окрему, яфетичну сім'ю мов.

Далше поглиблене вивчення і порівняння яфетичних мов з іншими мовами світу приводить Марра до висновку, який виходить далеко за межі загальноновизнаної тоді науки — порівняльного мовознавства. Марр твердить, що всі мови проходять у процесі свого розвитку певні стадії, тобто якісно відмінні етапи. Він вказує на безперечні докази того, що індоєвропейськими мовами в свій час була перейдена стадія розвитку, характерна для сучасних яфетичних мов.

Теорія Марра про стадійний розвиток мов руйнує зсередини порівняльне мовознавство, яке твердило про споконвічну зверхність індоєвропейських мов, властивих «вищій» расі.

Остаточний розрив Марра з концепціями буржуазної науки був прискорений Великою Жовтневою соціалістичною революцією. Пристрастно і наполегливо працює він над обґрунтуванням нового, матеріалістичного в своїй основі, вчення про мову. З ве-

личезною енергією керує він вивченням мов безлісесних народностей нашої країни, надаючи особливого значення збиранню матеріалу. «Здобуття нового матеріалу саме по собі буває відкриттям рівноцінним науковому відкриттю» — улюблена фраза Марр молодих наукових працівників.

З усією пристрасною радянського вченого піддає Марр нищівній критиці буржуазне вчення про мову, яке зайшло в безвихідний тупик. Він викриває класову політичну суть буржуазного мовознавства: «Індоєвропейська лінгвістика є плоть від плоті, кров від крові відживаючої буржуазної суспільності, збудованої на пригнобленні європейськими народами народів Сходу їх убивчою колоніальною політикою». Марр доводить, що завданням нової, справді наукової, матеріалістичної лінгвістики повинно бути не розшуки міфічної «прамови», а встановлення спільних закономірностей у розвитку всіх мов людства. Промови, говорить Марр, не існувало. На світанку розвитку людства була не одна, а безліч зародкових мов. «І як людство від кустарних, розрізнених форм громадськості та господарства іде до єдиного спільного світового господарства... по лінії творчих зусиль трудових мас, так мова від первісної різноманітності гігантськими кроками просувається до єдиної світової мови».

Велику увагу приділяє академік Марр і працівники, керованого ним Інституту мови та мислення проблемам, розв'язати які було не під силу ідеалістичному мовознавству. Питання походження мови, семантики слів, співвідношення мови і мислення розв'язуються ним з позицій передового матеріалістичного світогляду.

Глибоке вивчення марксо-ленінської теорії не раз приводило академіка Марра до перегляду окремих своїх тверджень і висновків, до уточнення формулювань, заміни деяких положень новими.

Матеріалістичне вчення про мову не залишилось застиглим, незмінним і після смерті М. Я. Марра. Численні учні і послідовники його — радянські мовознавці—продовжують розвивати і вдосконалювати це вчення. Вони виконують настанову свого учителя, який ще в перші роки радянської влади говорив: «Комунізм уже увійшов в історію. І коли наука... не хоче бути викинутою історією, вона повинна теоретично обґрунтувати шляхи дальшого розвитку соціалістичного будівництва».

Багатогранна кипуча діяльність академіка М. Я. Марра — невольного борця за побудову науки на основах діалектичного і історичного матеріалізму, славний життєвий шлях видатного радянського вченого-патріота, який рishче боровся з буржуазними реакційно-ідеалістичними концепціями в мовознавстві, запалює і буде запалювати працівників науки на виконання грандіозних завдань, поставлених перед радянськими вченими в справі побудови комунізму в нашої країни.

В. КАРПОВА,
аспірантка кафедри укр. мови.

Наукова сесія, присвячена пам'яті академіка М. Я. Марра

На протязі чотирьох днів—з 7 по 10 грудня—на філологічному факультеті проходила наукова сесія, присвячена пам'яті видатного радянського вченого, основоположника нового, матеріалістичного вчення про мову — академіка М. Я. Марра. Сесія з'явилася визначною подією в науковому житті нашого вузу, по своєму значенню вона далеко вийшла за межі університету.

В роботі сесії взяли участь не тільки наукові працівники місцевих педагогічних вузів, а й викладачі педагогічних інститутів Миколаєва, Кіровограда, Черкаса, Кривого Рогу, Мелітополя та інших міст. Широко були представлені на сесії вчителі м. Одеси, студенти університету та інших вузів. На сесії були присутні понад 500 чол.

На наукову сесію, присвячену пам'яті академіка М. Я. Марра, було винесено 17 доповідей, які висвітлювали основні проблеми мовознавства, висунути великим радянським лінгвістом. Поставлені були і обговорені доповіді на такі актуальні теми, як походження мови (викладач Т. Р. Пластомакі), про зміст і форму в мові (доцент С. Я. Коган), про закон семантики (викладач Ф. Є. Ткач), про національні мови та їх майбутнє (доцент А. А. Москаленко), про спорідненість мов (кандидат філологічних наук Н. В. Юстратова), про мову й письмо (старший лаборант Н. С. Юсім).

В ряді доповідей було розкрито вчення М. Я. Марра про окремі групи мов. Це вчення має величезне

значення для дослідницької роботи з цих мов, а також для викладання їх. Було висвітлено вчення академіка Марра про слов'янські мови (доцент Н. І. Букатевиц), про класичні мови (доцент В. Є. Черняхівський), про германські мови (старший викладач К. В. Жукова), про французьку мову (викладач Л. Ю. Кефер). В доповідях знайшли висвітлення і окремі питання граматики в трактовці академіка Марра: загальні питання синтаксису (викладач М. М. Копиленко), питання про безособові речення (старший викладач М. С. Кобякова), про походження прикметників і дієприкметників (старший викладач Ф. П. Смагленко), про звукові закони української мови (викладач Ю. Ф. Касім).

Заслухані доповіді і жваві дебати по доповідях допомогли присутнім уявити собі багато складних питань лінгвістики. Сесія пройшла на високому науковому і ідейно-політичному рівні. Вона повинна бути поштовхом до подальшої, більш поглибленої роботи по розробці лінгвістичної спадщини академіка М. Я. Марра. Результати сесії будуть ще більш плодотворними, якщо матеріали, заслухані на сесії, будуть надруковані в університетському видавництві. Про це повинна потурбуватися наукова частина університету. Корисна робота, проведена лінгвістичними кафедрами Одеського університету, повинна бути відома широкому науковим і педагогічним колам.

Доцент Н. БУКАТЕВИЧ.

СЛОВО УЧАСНИКІВ СЕСІЇ

Подія великого наукового значення

Присвячену пам'яті академіка М. Я. Марра наукову сесію Одеського університету без перебільшення треба вважати визначною подією в роботі з питань мовознавства як і самого університету, так і тих педагогічних інститутів, представники яких були запрошені на сесію.

Всі доповіді численна аудиторія слухала з напруженою увагою, більшість доповідей викликала жваві дебати. Та це і природно, бо кожній доповіді намагався загальні керівні положення академіка М. Я. Марра пов'язати з практичною повсякденною роботою у вузі.

Робота сесії, безумовно, буде сприяти більш глибокому вивченню наукової спадщини академіка М. Я. Марра

ра і втіленню учасниками сесії основних положень його вчення в усі мовознавчі дисципліни.

Своєю організованістю, діловитістю і актуальністю питань сесія справила на мене найкраще враження.

Треба гадати, що деканат філологічного факультету Одеського університету буде щороку організувати аналогічні сесії. Було б бажаним, щоб педінститутам заздалегідь повідомлялась тематика роботи сесії для того, щоб і представники педінститутів могли підготуватися до сесії і були активними її учасниками.

К. ГЛІБКО,

зав. кафедрою української мови
Кіровоградського педінституту.

ОБГОВОРЕННЯ АКТУАЛЬНИХ МОВОЗНАВЧИХ ПИТАНЬ

На наукову сесію, яка проходила на філологічному факультеті Одеського університету в зв'язку з 15-річчям з дня смерті академіка М. Я. Марра, були винесені доповіді з найбільш актуальних питань мовознавства. Доповіді викликали великий інтерес аудиторії.

Слід відзначити добру продуманість порядку доповідей, при якому кожна тема була немов би логічним продовженням попередньої.

Всі доповіді були прочитані на високому ідейно-теоретичному рівні. Кожна доповідь висвітлювала окремі глибоко опрацьовані питання. Якщо в деяких питаннях потрібні були

уточнення, то завжди доповідачі давали відповіді з вичерпною повнотою.

Найкраще враження справили доповіді доцентів Н. І. Букатевица, А. А. Москаленка, В. Є. Черняхівського.

Наукова сесія з'явилася свідченням того, що нове вчення про мову академіка М. Я. Марра увійшло в побут університету, і широка його популяризація — доказ хороших починань філологічного факультету.

Доцент Ю. КУРЧЕВА,

зав. кафедрою російської мови
Миколаївського педінституту.

Важлива і корисна справа

Наукова спадщина академіка М. Я. Марра — основоположника радянського мовознавства — всебічно була висвітлена на науковій сесії філологічного факультету Одеського університету. Доповіді та їх обговорення носили творчий, активний характер і охоплювали багато мовознавчих питань.

Доповідачі глибоко і послідовно розкрили суть нового вчення про мову, тематика їх доповідей була актуальною, а виклад дохідливий і переконливий. Сесія збагатила нас новими знаннями, збудила неослабний інтерес до багатьох мовних проблем і озброїла для подальшої практичної роботи.

На жаль, треба відзначити, що серед доповідей не знайшли свого висвітлення питання запровадження

елементів нового вчення про мову в масовій середній школі (проведення граматичного розбору в світлі нового вчення про мову, робота над словником і т. п.). Ці питання особливо цікавлять викладачів мови в педінститутах, які готують учителів середніх шкіл.

Вказані недоліки не знижують високого рівня проведеної сесії. Наші побажання—частіше практикувати подібні сесії, причому не лише з питань загального мовознавства, але й з окремих конкретних питань російського і українського мовознавства.

П. БЕТІН,

декан факультету мови і літератури
Мелітопольського педінституту,

Т. БОРИСЕНКО,

зав. кафедрою української мови.

СПОРТ

Нові успіхи університетських фізкультурників

На початку грудня проводились змагання на першість обласної ради ДСТ «Наука» з баскетболу і волейболу, в яких брали участь команди вузів міста.

Особливий інтерес викликали гри з баскетболу. Команда університету в складі тт. Захаржевського, Теплицького, Бувалого, Шпикова, Мальковського, Аснера і Геллера успішно провела розіграш, вигравши у фіналі всі зустрічі у команд консервного, політехнічного і будівельного інститутів. Ця команда втретє одержала приз.

Спортивний вечір

Недавно на географічному факультеті відбувся спортивний вечір.

Вечір розпочався короткою доповіддю про значення спорту. Потім гімнасти показали свою спортивну майстерність. Студентки Р. Ставніцер і Л. Сушкова з виключною пластичністю продемонстрували вправи з акробатики і художньої гімнастики. Після виступів була проведена спортивна вікторина і масова «комічна естафета».

Спортивний вечір пройшов дуже цікаво. Треба сподіватися, що хороший почин спортсменів-географів буде підхоплений студентами інших факультетів. Такі вечори сприятимуть розвитку масового спорту.

М. ЗУБАВЛЕНКО.

РЕЗУЛЬТАТИ СТІЛЕЦЬКИХ ЗМАГАНЬ

НА ПЕРШОМУ МІСЦІ—ЮРИСТИ

9 грудня закінчилися міжфакультетські стрілецькі змагання. Дев'ять факультетів виставили 28 стрілецьких команд, до яких входили 140 стрільців. Змагання закінчилися значним успіхом молоді, незважаючи на те, що багато учасників раніше не займалися стрілецьким спортом.

Блискучих успіхів досяг юридичний факультет, який посів перше місце (команда III курсу) і друге (команда II курсу) місця. Третє місце належить команді історичного факультету. На хімічному факультеті, який виставив 5 команд, недостатньо приділяли уваги тренуванню, внаслідок чого команди одержали низькі показники. Останні місця в змаганнях (27-е і 28-е) зайняли команди філологічного факультету.

Приємно відзначити, що поряд із «старими» стрільцями як тт. Морозлі, Бондаренко, Лопатюк, успішно виступили молоді стрільці тт. Тенешев, Петрович, Богомолово, Вітвіцька та інші.

Змагання з'явилися стимулом для масового розгортання стрілецького спорту в нашому університеті.

Е. ТАШМА.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

БІЛЬШЕ УВАГИ ШАХАМ

Шахи—один з улюблених видів спорту в нашій країні. Серед студентів університету шахи користуються великою популярністю.

Однак, цьому виду спорту приділяють у нас мало уваги. Серед студентів є багато бажаних вивчати теорію шахової гри, але учбово-виховна робота з молоддю не проводиться. Про це свідчить хоч би той факт, що за останні роки шахова секція не поповнилась жодним шахістом першого чи другого розряду (якщо не рахувати тих, хто мав ці розряди до вступу в університет).

Шахові турніри четвертої і п'ятої категорій, які щорічно проводились, проходили неорганізовано і не завжди доводились до кінця. Напівфіналі першості університету, розпочатий ще в жовтні, до цього часу не закінчений і фактично розвалився. Для його проведення не були створені навіть елементарні умови, багато часу доводилося витрачати на розшуки аудиторії, не було приготовлено ні столів, ні стільців, грати доводилось, сидячи «верхом» на парті.

Взагалі про шахи у нас згадують лише тоді, коли треба виставити команду для участі в змаганнях.

Таке зневажливе ставлення до шахового спорту з боку кафедри фізичного виховання і спортивного клубу більш ніж дивне.

П. ПИСАРУК.

Відповідальний редактор
В. ЄФІМЕНКО.

1) Із повідомлення Раднаркому СРСР про смерть М. Я. Марра.